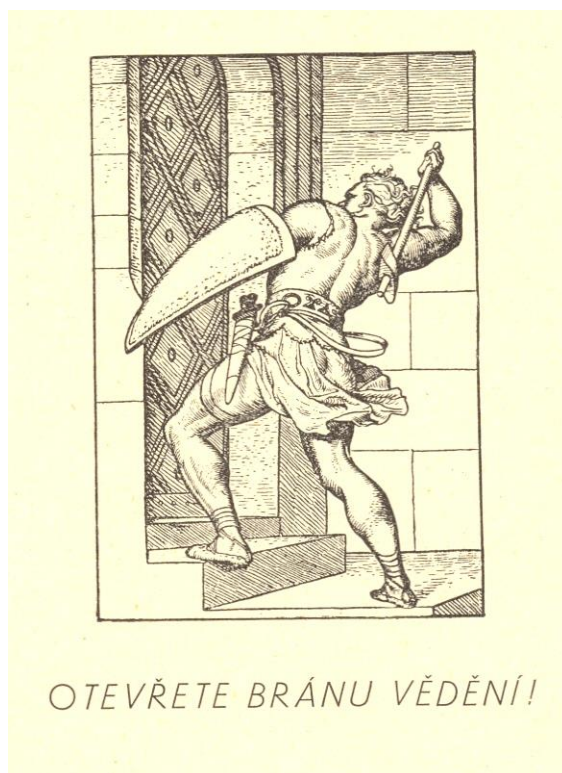

V EČERNÍ U NIVERZITA

M OUDROSTI A L IDSKOSTI

Nabídka přednáškových témat pro současnou dobu.

MUStr. ThMgr. Milan Klapetek

Svět tone ve tmách. V této situaci shledala vědecká rada *Velkomoravské univerzity strécovské a tetinské*, že nadešel čas vyjít z našich (beztoho pouze virtuálních) badatelen a poslucháren mezi lid a přinést mu čerstvý, svěží a stravitelný duchovní pokrm.

K tomuto vznešenému úkolu je v první řadě povolána Katedra strécovské filosofie, a to zejména její přední pracoviště, kterým je

První nestátní úřad pro potírání škodlivých myšlenek

**Které jsou to myšlenky, které má tento jedinečný úřad na mysli ?
Na to odpoví následující seznam:**

První škodlivá myšlenka říká, že myšlenky je možno jednoduše třídít a dělit jako brouky na užitečné a škodlivé, správné a nesprávné (a to, pokud možno, podle jednoduché příruční šablony, obsažené v útlé brožurce) Děje se to u nás od nepaměti.

Druhá pak praví, že lidské myšlení a společnost je možno kultivovat potíráním škodlivých myšlenek.

Třetí škodlivá myšlenka vede člověka k tomu, že odlišnosti jsou kladeny proti sobě a nikoliv vedle sebe

Čtvrtá škodlivá myšlenka spočívá v předpokladu, že moudré je to, co člověk dělá s vážnou, či ještě lépe, zvířecky vážnou tváří

Pátou škodlivou myšlenkou je pocit, že to, o čem je někdo sám v sobě hluboce přesvědčen, je tedy a proto Pravda, před kterou by se (mu) všichni měli poklonit

Šestou škodlivou myšlenkou je představa, že věc nemůže v žádném případě v nějakém smyslu nějaká zároveň být i nebýt.

Sedmou škodlivou myšlenkou je představa, že víc hlav víc ví, a to stejně tak, jako její opak.

Nabídka přednáškových témat:

1. Tři zdroje a tři základy životní rovnováhy

Náplní této přednášky je prezentace neboli zpřítomnění pradávných myšlenkových postupů, které se snažily uvést člověka do reálného, radostného a přitom pro druhé lidi bezpečného způsobu chápání své vlastní existence. Jde totiž o to, že s lidskou myslí je tomu podobně jako s mnohými elektronickými výrobky, které používáme. Při koupi vám totiž nezřídka řeknou. „Musíte si to nastavit.“ Tato pro mne vždy zlověstná věta znamená, že ono zařízení není seřízeno a vyladěno k okamžitému použití, ale je nutno tam ještě něco seřídit, nastavit a zadat. A na tom, jak se toho zhostíte, bude záviset i to, jak vám to bude nebo nebude fungovat. A člověková „myslicí aparatura“, nechá-li ji člověk „jen tak“ se mu zaplní podivnými viry a jiným plevelem, a projeví se to na tom, jak mu to bude zobrazovat svět kolem něj. Vždy s tím však lze ještě něco dělat, a o tom to bude. Jde o životní pocit, životní rovnováhu. To není všechno. Jde o pocit naplněnosti života, jde o štěstí, které je více nebo méně vnímaným, skrytým či zjevným úběžníkem člověková života a veškerého jeho snažení.

1,5 – 3 hodiny

2. Dvanáctero příčin odlišnosti názorů a stanovisek

Deficit filosofického vzdělání, uvádějícího člověka do samých základů pochopení činnosti, zvané „tvoření názoru“ ústí v tragickou netoleranci a další poruchy komunikace. Většina populace žije v zajetí jednoduché představy, že svět je takový, jak se jim v jejich myšlení a názorech jeví. Po seznámení se s pozadím toho, co v mysli probíhá, člověk pozná, že odlišnost názorů není porucha či drzost, nýbrž samozřejmá přirozenost. Odtud nebude daleko k úvaze, že více než do „umění přesvědčovat“ by bylo moudré investovat do „umění porozumět“. Bylo by nám spolu lépe a po všech stránkách bychom na tom byli rovněž lépe.

3 – 6 hodin.

3. Věda a víra v evropském myšlení, aneb o jednom tragickém zmatení jazyků.

Evropská kultura představuje v rámci ostatních kultur svéráznou anomálii – jsou v ní přítomna myšlenková paradigmaty zcela odlišných a zcela nesrovnatelných povah. Z nich největší a nepřeklenutelný rozdíl je mezi tradicí hebrejskou, obsaženou (mimo jiné) v křesťanství, a tradicí řeckou, přítomnou v jedinečném fenoménu evropské racionální vědy. „Spor mezi vědou a vírou“ probíhá již od přibližně 12. stol. a jeho oběťmi jsou hodnoty na obou stranách fronty. Cesta k dobrému a tvořivému míru a vzájemně prospěšné koexistenci by přitom vedla uvědoměním si poměrně jednoduché skutečnosti....

1,5 hodiny

4. Základy mýtopoetického myšlení – umění výkladu

Základní pilíře lidské kultury nejsou napsány jazykem vědy, kde má každé slovo svůj přesný význam a své nezastupitelné místo. Tyto látky, od dávných mýtů až po bibli jsou totiž zapsány v jazyce „mýtopoetickém“. Ten má tu dobrou vlastnost, že je srozumitelný přes hranice věků a generací, ovšem, na druhé straně, není srozumitelný jednoduše a bez určité průpravy. My si to ukážeme a vyzkoušíme na několika pohádkách a pohádkových motivech. Uslyšíte, co jste neslyšeli

1,5 - 4 hodiny

5. Ex Oriente lux – léčivý čaj z východní moudrosti

Žábě ve studni se zdá být nebe velké asi jako miska od rýže. Světový poklad moudrosti, obsažený v učení Konfuciově i v čínském taoismu, může našemu současníku ukázat, že Východ není „za námi“. Žel, není ani před námi, protože my jdeme někam úplně, úplně jinam. Kdyby se někdo zajímal o to „kam“, ten s prospěchem otevře knihu moudrosti Východu. My to uděláme. 1,5 - 3 hodiny

6. Mytologie antického Řecka a Říma

Mytologie, stokrát pohřbená jako nepotřebný balast minulosti, v sobě obsahuje něco, bez čeho bude lidskému životu něco zásadního chybět. V dobách jitra lidského rodu, ve světle čerstvého úsvitu, zahlédli a vyjádřili lidé něco, co má trvalou a, jak se lidově říká, paradigmatickou platnost. Ba dokonce i Bibli lze porozumět až poté, budeme-li vědět co je tam proti řeckým mýtům „jinak“. 1,5 – 3 hodiny

7. Báje, pověsti a život našich slovanských předků

Kmeny Čechů a Moravanů patří ovšem k Západním Slovanům, což některým lidem uniká a jiní se za to snad dokonce stydí. Být Slovanem není ovšem samo o sobě ani poukazem na slávu, ani na hanbu, nýbrž fakt, který, kdybychom se nad ním dokázali zamyslet, by nám vysvětlil i mnohé z našich dějin i přítomnosti. I Slované měli ovšem své báje a pověsti, a i v nich je někde zachycena jejich, totiž naše, povaha, a tím do jisté míry i osud. Seznámit se s nimi je velmi, velmi zajímavé a poučné. 1,5 hodiny

8. Mýty a báje Keltů a Germánů

Evropská kultura vznikla smísením několika kulturních vzorců, z nichž ten keltský, germánský či vikingský dle některých tvoří rozhodující složku. Dýchne na nás jiný svět, a ona jinakost jse možno cítit a vnímat, překročí-li Slovan u Rozvadova hranice naší české rodné kotliny. Jsou pojetí, považující tyto národy za pravý motor evropské dynamiky. Docela tomu tak může být. Není ovšem bez významu otázka, zda tento nezkrotný dynamismus, umožňující přežití v drsných podmínkách norského fjordu, je dost vhodný pro pokojné civilizované soužití planetární civilizace. 1,5 hodiny

9. Mýty a báje starověkého Egypta a Mezopotámie

Poezie a náboženství, pohádka i horor, to vše je namícháno v mýtech a bájích starověkých národů, které i nám nepřimo vložily něco do kolébky. Právě vůči těmto látkám se v mnohém vyhraňuje náboženství Izraele, a nemít tedy Egypt a Babylon při čtení Bible před očima znamená nevědět dosti jasně o čem je tam řeč. A egyptská moudrost je navíc dokonale nadčasová. Stojí to zato. 2 hodiny

10. Mýty, báje a osud amerických Indiánů

Smutný je osud amerických, a zejména severoamerických Indiánů, a jak poznamenává brněnský myslitel František Vymazal – Indián, který objevil Kolumba, udělal velmi špatný objev. Bledá tvář si na tomto přírodním etniku dokázala svoji nadřazenost a dílem jej zdecimovala, dílem zahrnala do ghet, pardon, rezervací. Kdyby to udělal někdo jiný, bylo by to do nebe volající neodpustitelné a nepromlčitelné porušení lidských práv. Vzdejme tedy hold tomuto moudrému a statečnému lidu alespoň připomenutím jejich duchovního bohatství. 2 hodiny

11. Judaismus a jeho Kniha

Jedním z nejpozoruhodnějších národů, sídlících na tomto světě jsou Židé. Právě uprostřed tohoto etnika se zrodil zcela jedinečný způsob výkladu a pochopení světa a lidského bytí na něm. Pro pestrost a ovšem i tragičnost jejich dějin i vnějších forem jejich víry je nesnadné proniknout k samé podstatě jejich vidění světa, a bez pochopení samotné podstaty nelze porozumět ani jejich dějinám, projevům víry, zvykům a obřadům. Bez pochopení judaismu nelze rozumět ani zvěsti křesťanství. Pokusíme se tedy tento začarovaný kruh přetnout.

2 hodiny

12. Křesťanství, jak ho možná neznáte

Člověk jakožto živočich patří do třídy dravců neboli predátorů. To znamená, že se pokojně nepase na loukách a stráních, avšak ovšem již také běžně přímo nepožírá své bližní, příslušníky téhož živočišného druhu. To je snad dokonce i zakázáno. Lidské predátorství je již totiž rafinované, jemné a kultivované, a připravit někde tisíce lidí o obživu a tedy i o život lze přes klávesnici počítače za tichého šumění ventilátorů. Moderní velkodravec má salonní chování a na hrubší práce má lidi, tedy méně úspěšné dravce, kteří to zatím nedotáhli tak daleko, aby si obstarali vlastní smečku. Za predátorskou povahu se na člověka nesmíme zlobit, neboť, jak jeden trefně napsal, bylo by to jako zlobit se na tygra kvůli jeho pruhům. Zlobit se na něj tedy nebudeme, avšak bylo již kdysi dávno shledáno, že tento člověk (dle Platona člověk „železného věku“) nemůže vytvořit fungující a nekonfliktní společnost. Bylo uskutečněno mnoho pokusů tuto dravčí povahu člověka změnit, například tím, že se z něj udělá ovce, případně včela nebo mravenec, ale záhy se ukázalo, že ani to není ono a mimo to to ani dost dobře nejde. Zakázat mu jeho predátorství funguje ze všeho nejméně. Svým způsobem řeší tento problém celkem úspěšně již tisíce let konfucianství. Křesťanství představuje v tomto kontextu jedinečný „program“, schopný zachovat onu dynamickou složku lidské přirozenosti a obrátit její zaměření jinam než k vnitrodruhové agresi. V tomto smyslu a směru ovšem křesťanství bylo využito zatím pouze velmi sporadicky, a právě z tohoto úhlu se ovšem, domnívám se, teprve jeví jeho cenná a jedinečná podstata. A o tom bude řeč. Křesťanství totiž nabízí a předkládá nové pochopení jsoucná a lidského života v něm, a to v paradigmatu, nazývaném jeho zakladatelem AGAPÉ. To se běžně překládá „láska“, avšak přiměřenější překlad by možná byl „přejná sounáležitost“. A o tom to je...

3 hodiny

13. Čtyři pilíře evropské kultury (které se ovšem navzájem nepodpírají, spíše naopak)

Tato kulturologická kapitola je sice součástí „12 příčin odlišností názorů“, ale může být s prospěchem podána jako samostatné téma. Nejde o nic objevného, pouze o cosi, co by, myslím stálo za připomenutí. Patrně i každý z vás se někdy setkal s takovým bonmotem, že všechny myšlenky, které v Evropě kolují, pocházejí buď z Bible, nebo z řecké filosofie, případně z římského práva. A pokud ne, pak kořeni někde v germánských, vikigských nebo keltských, případně i slovanských dávnověkých představách. Je to pohled velmi schematický, ale pedagogicky pozoruhodný, a dokáže vrhnout nové světlo na nesmiřitelnou rozervanost našeho evropského politického (i jiného) myšlení. Podíváme se, co všechno zajímavého lze z toho vytěžit.

2 hodiny

14. Válka a revoluce jako jev lidské kultury

Ozbrojený konflikt, silová řešení problémů a sporů a násilí jako metoda prosazení vlastních cílů, to provází člověka a lidskou společnost již od úsvitu jejích dějin. Některý z těchto jevů zasáhl do života každé generace, každého člověka. S všudypřítomností těchto jevů však neladí nepatrný počet teoretických studií, které by pátraly po vlastních příčinách této cesty, která, jak se přesvědčíme, v drtivé většině případů přinese něco jiného, než co původci a plánovatelé válek a převratů očekávají. Přesto je tato cesta obvykle tím prvním, po čem lidstvo sáhne... Je to neodstranitelný rys lidské povahy? Je možno ještě i dnes považovat ozbrojené násilí za cestu, která by byla schopna řešit globální problémy lidstva? Tyto otázky visí ve vzduchu a odpovědi na ně jsou patrně těžší než odpovědi na tajemství složení hmoty nebo stavby vesmíru. Přesto se o to s podporou a využitím toho mnohého, co k tomu již bylo v minulosti sneseno a řečeno, pokusíme

3 hodiny.

15. O smyslu svátků v životě člověka a lidského společenství

Je-li člověk na tom světě jen poněkud déle, je schopen rozeznat i změny a posuny, které by byly krátkodobě nezaznamenatelné. Tak jsem také díky možnosti delšího srovnání nabyt pocitu, že z našeho života svátky buď zmizely vůbec, nebo se jejich chápání citelně posunulo. Tu je ovšem možno vznést otázku, jaký smysl svátky vůbec mají, a zda je tedy možno tento trend bez povšimnutí sledovat a nechat naznačeným směrem běžet dále. Soudím, že svátky mají nezastupitelný psychologický i sociologický význam a jejich mizení a posuny přinejmenším spolupůsobí v mnoha poruchách, kterými jsou sužováni jak jedinci, tak společnost. Jak tedy svátky vznikly a co je v nich zašifrováno, to bude náplní tohoto kurzu. Bude řeč nejen o svátcích křesťanských, ale dotkneme se i pozoruhodností, se kterými je možno se setkat ve zvycích jiných kultur. Žádoucím stavem je pak to, aby pro člověka byl svátkem každý den, a k tomu si řekneme, jak na to.

2 hodiny

16. Umění společenské konverzace a zábavy

Umění být dobrým společníkem (společnicí) prý bývalo kdysi vysoce ceněno, a bylo i součástí vzdělání. To odpovídá významu této formy mezilidské komunikace – narazil jsem na výsledky výzkumu, který podnikla univerzita v Berkeley, USA, po letech mezi svými absolventy. Úspěšnost jejich uplatnění v praxi neodpovídala jejich studijním výsledkům, nýbrž tomu, jak dokázali navazovat společenské kontakty, tedy - jakými byli společníky. Lze diskutovat o tom, zda je to tak správné a spravedlivé, to však nic nezmění na tom, že to tak patrně je, a to i u nás.

2 hodiny

17. Utopie – proklínaný i přitažlivý květ evropské kultury

Utopie znamená doslova „místo, které není“, skoro by se tedy dalo říci „Nikdeov“. Nejde pouze o název knihy Thomase Mora, tento pojem je běžně používán pro literární žánr, který má v evropské kultuře své pevné místo. Mnohem více pozornosti než jako literárním dílům bylo utopiím věnováno ve smyslu politickém. Utopie totiž popisují lidskou společnost, založenou na jiném než běžném a z dějin známém společenském pořádku. Většinou jde o společnosti více či méně kolektivistické a centrálně řízené, ve kterých je život jednotlivce podroben zájmu celku a pojemy spravedlnost, svoboda či štěstí jsou tedy výrazně redefinovány. Řada utopií mívá běžně v

čele svého seznamu vizi Platonovu, vyličenou v jeho Ústavě, ale pak následují Campanella, Bernard Bolzano a další a další, a k utopiím je možno přiřadit i Jana Amose Komenského projekt Všenápravy. Pozoruhodné jsou utopie vědecké či technické, které na svět přivedl mnich Roger Bacon či Jules Verne. Proč tyto knihy vznikaly, co působily a způsobily, a zda je dobré je číst nebo je pro jejich zpochybňování či dokonce podvracení zavedených pořádků raději rovnou zakázat, na to se z různých úhlů zkusíme podívat. Tím se dotkneme i otázky, na čem pohořeli všichni nápravci světa...

2 hodiny

18. Kam kráčíš, lidstvo?

V roce 1928 vyšel v New Yorku pod redakcí historika Charlese Bearda sborník statí, ve kterých se významnými osobnostmi věnovaly přítomnému u budoucímu směřování moderní civilizace. Sborník nese název *Whither Mankind – a Panorama of Modern Civilisation*, a autory kapitol jsou (z těch známějších) např. Hendrik van Loon, Bertrand Russell, Emil Ludwig, James H. Robinson, John Dewey či Lewis Mumford. Věnují se tématům jako je například věda, obchod, práce, právo, válka, náboženství, umění, vzdělání a dalším několika neméně poutavým. Je zajímavé se podívat, jak viděly tyto osobnosti svůj svět před 84 roky a srovnat jejich vize s tím, co následovalo. Sborník vyšel o 5 let později česky pod názvem *Budoucnost strojové civilizace*, takže je nám v této verzi celkem snadno dostupný. To, co v tomto sborníku nalezneme, je zajímavé, poučné a přínosné i pro naši přítomnost, a je to i dobré východisko pro uvažování i diskusi.

2 – 3 hodiny

19. Nové náboženské směry a koncepce

Statisticky vzato sice náboženství z našeho světa mizí, ovšem to je do jisté míry dáno metodami statistiky, které podchycují a zaznamenávají pouze některé, tradiční formy tohoto jevu. Na světě se totiž objevují nová náboženská a kvazináboženská hnutí, která se do statistik nevejdou a přesto jsou zde. Jejich zmapování ani hodnocení ovšem není snadné, a to i proto, že ze strany oněch tradičních institucionalizovaných forem jsou obvykle stíhány rozhodným zatracujícím odsudkem. Na jakou lidskou potřebu jsou však odpovědí, jakou mezeru v nabídce využívají (nebo zneužívají), to není nezajímavé zkoumat. Třeba i vaše dítě jednou přijde domů a řekne že je u Je ovšem stejně možné, že v myšlení člověka, považujícího se za absolutního ateistu, se najde přímo nábožná úcta a víra v něco, co je mu v podstatě bohem. I vzhledem do těchto končin našeho světa a našeho lidského bytí se lze něco dozvědět a naučit, a i o to nám v tomto kurzu půjde.

2 hodiny

20. František Vymazal – brněnský Sokrates

Kdesi jsem se setkal se zajímavou myšlenkou, kterou se snažím ve svém životě realizovat. Člověk by si měl vybrat nějakou zapomenutou postavu z minulosti a stát se jakýmsi patronem její památky. A tak jsem si já už kdysi dávno vybral Františka Vymazala, který se narodil v Topolanech u Vyškova roku 1841 a potom celý život působil v Brně. Je znám především jako autor asi 30 jazykových učebnic, nesoucích v názvu „Snadno a rychle“. Byl i svérázným filosofem, redaktorem nevšedního časopisu „Všelicos“, jazykozpytcem, atd. atd., přičemž ve všech oblastech svého působení byl pouhým samoukem, uznávaným však více v Německu než doma. Nebude řeč pouze o Františku Vymazalovi, ale i o Brně a české společnosti druhé poloviny 19. století, o Rukopisech a sporech o jejich pravost, českém vlastenectví, o germanizaci i o pozoruhodné životní filosofii jednoho člověka. Přiblížením si tohoto člověka a jeho cesty životem porozumíme lépe i našemu světu a sobě, a to není málo.

2 hodiny

21. Povaha, podstata a význam humoru

Humor je tradičně považován za koření života, a je tedy v tomto smyslu i poměrně vysoce ceněn. Je ovšem otázkou, zda se toto „koření“ v lidských myslích rodí či generuje v podobě dostatečně ušlechtilé na to, aby tuto svoji předpokládanou a očekávanou funkci mohl splnit. Lze se totiž důvodně obávat, že jsou mnohem rozšířenější ty druhy a odrůdy humoru, které jsou v podstatě pouze pokračováním boje, neúcty a zloby, a to pak pouze vystupuje v jakémsi matoucím převleku za něco, co bývá za humor vydáváno. Cesta ke kultivovanému, radosti plnému a v nejlepším slova smyslu láskyplnému humoru nemůže vést jinudy, než že se tento fenomén rozebere, vyčistí, deratizuje, a pochopitelně potom opět složí.

2 hodiny

22. Sedm škodlivých myšlenek

Myšlení je proces zacházení s myšlenkami. Nemnohý člověk si je vědom toho, jak dalekosáhlý vliv na prožívání jeho vlastního života i na jeho okolí bude mít to, jak bude ve své mysli s tím vším, co do ní přichází a co v ní je, nakládat a zacházet. Při pohledu za hranice naší kultury je patrné, že evropské myšlení je poznamenáno určitými stereotypy a vžitými postupy, ze kterých vychází jako výsledný produkt napětí, konflikt, neradostnost a netolerance. Evropská kultura ovšem v pokladu svého myšlení disponuje i celou paletou zdravějších přístupů, ze kterých bude namíchána léčivá mast.

2 hodiny

23. Aristokratem snadno a rychle

Svět aristokracie a aristokratů, česky řečeno šlechty, je spíše spojován s historií nebo pohádkami, ale ono se toto téma docela dotýká i naší současnosti. Zdeněk Mahler v jednom článku o české povaze vyslovil následující myšlenku, která si zasluhuje pozornost. Napsal, že nám chybí rytířské chování a aristokratický duch. Na tom, soudím, něco je, a stojí tedy za chvíli času, podívat se na to, co že to ona aristokracie byla, jak vznikla a jaká byla její funkce ve společnosti. Nu, a pak půjde hlavně o to, jak si to něco aristokratického a rytířského osvojit, což je možno, a jak se stát aristokratem i bez toho, že na to máte glejt a budete v Gothajském almanachu. Stojí to za to!

1,5 hodiny

24. Pravda, lež, klam, fikce, atd. atp.

Georg Christoph Lichtenberg vyslovil jednu krásnou myšlenku. „Je trapné, když člověk zkouší pravost mince falešným chrupem“. Myslím, že to stojí za zamýšlení. Slovo „pravda“ létá v našem komunikačním prostoru sem a tam jako tenisový míček, je jako razítko kvality, které je otištěno naprosto na kdečem, a kdybyste se takového „pravdomluvce“ zeptali, co to vůbec pravda je, a odkud onu jistotu čerpá, začne trapně koktat. Jsou dvě cesty, jak inflaci tohoto svatého slova zastavit. První by spočívala v tom, že by na toto slovo byla uvalena daň, a již o tom s panem Babišem jednáme, druhá pak v tom, že se podíváme, co to je, či co to být může nebo má. Také vysvětlím, proč posluchače nabádám k tomu, aby mně nevěřili.

2 hodiny

25. Náboženské kořeny, povaha a vývoj politických učení

Mimo jiné, mnohé a další, přivedla Evropská kultura na svět i několik politických učení, tedy několik modelů uspořádání lidské společnosti. Tato oblast je snad nejzanedbanější oblastí lidského ducha, protože „názor na politiku“, který se v člověkově hlavě spontánně a chaoticky vygeneruje, je většinou považován za „pravdu“, protože daný jedinec je o jeho platnosti „skálopevně přesvědčen“. O nic lepší úroveň nemá konjunkturální politologie. Při pečlivějším pohledu však lze spatřit, že všechna politická učení, kolik jich jen Evropa zažila a vyprodukovala, jsou vracet založena na nějakém mýtu nebo na určité náboženské koncepci. Věda, děvenka prodejná, je ovšem schopna dodat za skývu chleba a trochu toho uznání zdání takřka matematické exaktnosti komukoliv a čemukoliv. Proto je třeba se na věci podívat trochu jinak, což učiníme. Pouze pro otrlé!

2 hodiny

26. Štěstí – muška jenom zlatá!

Kdybychom hledali to „něco“, kolem čeho se v životě člověka i lidské společnosti všechno točí, pak by tím mohlo docela dobře být „štěstí“. Je to v podstatě finální cíl starověké filosofie, stejně, jako, v poněkud odlišném pojetí, dar Ducha svatého. Je to cíl člověka hledání a usilování. Jde ovšem o to, že ono štěstí může mít nespočet podob a lze k němu jít nespočtem cest. Moderní svět deklaroval (proti všem možným štěstím vnuceným či neordinovaným) právo každého člověka na jeho vlastní štěstí dle jeho přání a jeho vlastního receptu. Soudím, že právě v tom je kořen nespočtu neštěstí. Na jedno štěstí „pravé“ totiž připadá asi tucet štěstí zdánlivých – buď velmi krátkodechých, nebo těch, která za sebou zanechávají zástupy nešťastných. Jde-li člověk za svým štěstím, je to správné, avšak měl by o tom něco vědět, aby nedopadl špatně on i lidé kolem něj.

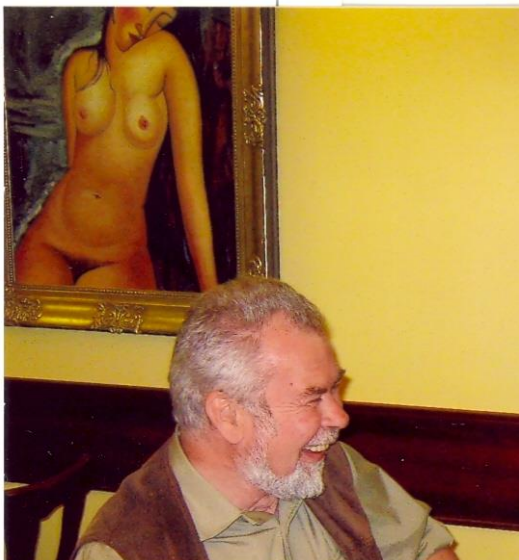
2 hodiny

27. Argumentace trochu jinak

Jak jsem jednou kdesi zaslechl, již na kterémsi základní škole se děti učí argumentovat a „hájit svůj názor“. Možná by bylo užitečnější, aby ten čas věnovaly pravopisu. Argumentace a její domnělý produkt – člověk, sdílející přesvědčovatelův názor – to je obrovská bludička, za kterou jdou, jak vidno, i ty nebohé děti. Vysvobodit se z této umanutosti je možno především tím, že člověk pochopí příčiny odlišnosti názorů (viz příslušné téma), z čehož vyplyne, že většina názorů je zasazena či uchycena v mysli takovým způsobem, že změna je sotva možná. Tam, kde možná je, tam je možná pouze za jistých okolností a jistými cestami, a v žádném případě nějakým „vyvrácením“ či „dokazováním“ a tím méně pak nadávkami, zesměšňováním a podobnými oblíbenými postupy. Součástí tohoto tématu je i pojednání o kultivované diskusi, která je tím polem, na kterém se může zrodit kvalitnější přístup a názor, nikoliv však starými cestami.

2 hodiny

Přednášky, obsažené v nabídce, jsou navzdory zdánlivě ležérnímu přístupu k látce po stránce odborné korektně zpracovány, přičemž je při jejich realizaci dbáno toho, aby byla uplatněna nadstandardní rétorická i pedagogická úroveň. Autor se při svém zpracování i podání částečně inspiroval „romantickou vědou“, jejíž cesta sice není dlážděna pouze samými holými fakty a obehnána ostnatým drátem jednoplošné logiky, ale je příjemnější a je spíše schopna člověka vyvést ze současného bezceští.

Cílem přednášek v tomto pojetí také není někoho o něčem „přesvědčovat“ či někomu něco „dokazovat“, případně „vyvracet“, nýbrž spíše ukázat i jiný možný pohled na věci. Lze do jisté míry říci, že se může případně jednat o tzv. „nasazení brouka do hlavy“. Tento cíl odpovídá kultivovanému chápání multikulturní společnosti. Některé přednášky mají redukovanou i rozvinutou verzi, lišící se délkou přednášky. Potřebný čas je v takovém případě u přednášky označen rozmezím.

MUStr. ThMgr. Milan Klapetek, absolvent evangelické teologické fakulty, má za sebou, mimo mnohé jiné, 20 let práce v duchovní službě a 23 let

pedagogické činnosti na vysokých školách. V současné době přednáší humanitní předměty na Vysokém učení technickém v Brně.

Články a publikace:

Zrnka moudrosti od Františka Vymazala. Vydalo sdružení Facultas moraviensis straeorum, Brno 1993

Duchovní svět občanské společnosti - sborník Sdružení pro vědu a kulturu Bolzano Brno 1996

Články: O teokracii obecně a jejím hebrejském modelu zvláště
Duchovní svět raného kapitalismu
Duchovní svět utopií

Vojenství XXI. století – sborník Vojenské akademie v Brně, 2002

Článek: Boj se toho, kdo se bojí tebe

Komunikace, argumentace, rétorika. Nakl. Grada, Praha 2008

Autorita a proměny jejího pojetí v edukačním prostředí, Acta Universitatis Carolinae, Alena Vališová a kolektiv, Praha 2011

Článek: Autorita přirozená či umělá?

Bylo, nebylo... hrst pohádkových motivů s výkladem. Nakl. Bekros, Brno 2012

Drobné literární škody, malý průvodce labyrintem bytí. Bekros, Brno 2015

Quodlibet – manuál pohledů na svět z trochu jiného úhlu pro lepší komunikaci se vším kolem sebe – Vutium, Brno 2017